

Redovisning av uppdrag om förutsättningar för
valfrihetssystem inom vuxenutbildningen

6

2021VFN506

Välfärdsnämnden

Datum
2022-04-27

Diarienummer
2021VFN506 615

Redovisning av uppdrag om förutsättningar för valfrihetssystem inom vuxenutbildningen

Förslag till beslut

Välfärdsnämnden beslutar att uppdraget är genomfört och därmed avslutat.

Sammanfattning av ärendet

Den 16 oktober § 243 beslutade välfärdsnämnden att ge förvaltningen i uppdrag att utreda Härryda kommuns förutsättningar för införande av valfrihetssystem inom vuxenutbildningen med externa utförare. Härryda kommun erbjuder, förutom de utbildningar som är obligatoriska inom ramen för skollagen (2010:800), bland annat yrkesutbildningar, lågröskelutbildningar och validering av kommunanställda.

Finansiering sker genom anslagsbudget samt via statlig ersättning, statsbidrag och sålda platser. Verksamheten har under de senaste två åren gått med ett överskott.

Möjligheten att bedriva vuxenutbildning via externa aktörer regleras i skollagen (2010:800). Vuxenutbildning omfattas inte av lagen om valfrihetssystem (LOV), men möjlighet finns att upphandla vuxenutbildning inom ramen för lagen om upphandling (LOU) samt genom att införa ett auktorisationssystem. Ett auktorisationssystem påminner till stor del om ett valfrihetssystem inom LOV.

Utifrån ett lågt antal elever i kommunen fick förvaltningen i uppdrag att undersöka intresse kring kommunsamverkan av införandet av en auktorisationsmodell inom vuxenutbildningen. En intresseförfrågan har skickats till elva kommuner i närområdet. Två kommuner uttryckte ett intresse av att följa med en bit i processen för att se hur den artar sig. Resterande kommuner är inte intresserade av en kommunsamverkan i dagsläget.

Förvaltningen gör bedömningen att det i nuläget inte är möjligt att införa en auktorisationsmodell, utifrån ett lågt elevantal i kommunen och lågt intresse från kommuner i närområdet att ingå i en kommunsamverkan.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 27 april 2022

- Intresseförfrågan om kommunsamverkan kring auktorisationsmodell inom vuxenutbildningen daterad den 15 november 2021
- Valfärdsnämndens beslut 16 oktober 2019 § 243

Ärendet

Den 16 oktober 2019 § 243 beslutade valfärdsnämnden att ge förvaltningen i uppdrag att utreda Härryda kommuns förutsättningar för införande av valfrihetssystem inom vuxenutbildningen med externa utförare.

Vuxenutbildningen i Härryda kommun

Enligt 20 kap 3 § skollagen (2010:800) ska elever som är över 20 år och folkbokförda i kommunen erbjudas vuxenutbildningen enligt följande:

- grundläggande nivå
- gymnasial nivå,
- särskild utbildning på grundläggande nivå (grundsärskola)
- särskild utbildning på gymnasial nivå (gymnasiesärskola)
- svenska för invandrare (SFI)

Förutom utbildningarna ovan anordnar Härryda kommun yrkesutbildningar samt korta lågtröskelutbildningar i samarbete med kommunens arbetsmarknadsenhet. Vuxenutbildningen anordnar även i nära samverkan med andra verksamheter validering av kommunanställda inom vård och omsorg och förskoleverksamhet samt handledarutbildningar för personal. Utbildningsutbud och antalet platser anpassas kontinuerligt utifrån förändrade behov, såsom ökat/minskat mottagande av nyanlända samt konjunkturförändringar.

Typ av utbildning	Antal elever år 2020	Antal elever år 2021
Antal studerande, individer	885	847*
Antal heltidsplatser gymnasial utbildning	194	104*
Antal elever SFI	262	267
Antal elever Gruv	124	158
Antal elever som studerar i annan kommun	51	39

* Lägre antal med anledning av en omorganisering.

Finansiering

Utbildningarna finansieras framförallt via anslagsbudget, men även genom ersättning per poäng som elev läst, statsbidrag och sålda platser. Yrkehögskolan i Mölnlycke är intäktsfinansierad. Villkor för att beviljas statsbidrag är att

kommunen anordnar yrkesvuxutbildningar enligt skollagen med egen finansiering.

Budgetutfall vuxenutbildningen

	Budget	Varav bidrag/intäkter	Utfall
2020	23,3 mkr	7,7 mkr	+ 4,3 mkr
2021	23,7 mkr	7,7 mkr	+ 7,3 mkr

Olika möjligheter till valfrihet

Möjligheten att bedriva vuxenutbildning via externa aktörer regleras i 23 kap skollagen (2010:800). Vuxenutbildning omfattas inte av lagen om valfrihetssystem (LOV). Däremot har kommunen möjlighet att upphandla vuxenutbildning inom ramen för lagen om upphandling (LOU) och genom att införa ett auktorisationssystem. Ett auktorisationssystem påminner till stor del om ett valfrihetssystem inom LOV.

Intresseförfrågan till kommuner i närområdet

Utifrån kommunens låga elevantal gjordes bedömningen att det inte är möjligt att införa en auktorisationsmodell på egen hand. En intresseförfrågan skickades till elva kommuner i närområdet i november 2021. I intresseförfrågan föreslogs att all kommunal vuxenutbildning skulle ingå i auktorisationsmodellen, förutom särskild utbildning för vuxna (sär vux). I mars 2022 hade alla kommuner inkommit med svar. Lerum och Partille uttryckte ett intresse av att följa med en bit i processen för att se hur den artar sig. Partille betonade att det handlar om ett försiktigt intresse. Resterande kommuner svarade att de i dagsläget inte är intresserade av en kommunsamverkan. Några kommuner uttryckte att de är nöjda med befintlig samverkan inom ramen för vuxenutbildningen.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen gör bedömningen att det för närvarande inte finns förutsättningar för att införa ett auktorisationssystem inom vuxenutbildningen på egen hand utifrån ett lågt antal elever i kommunen. Den intresseförfrågan som skickades till elva kommuner i närområdet visade på ett lågt intresse kring en kommunsamverkan i denna fråga.

Malin Johansson
Sektorschef

Hans Frimanson
Verksamhetschef

Datum: 2021-11-15

Till ansvarig för vuxenutbildningen

Intresseförfrågan om kommunsamverkan för införande av auktorisationsmodell inom vuxenutbildningen

I Härryda kommun finns en politisk vilja att öka valfriheten för studenter genom att införa en auktorisationsmodell inom vuxenutbildningen. En auktorisationsmodell syftar till att underlätta fri konkurrens mellan kommunala, ideella och privata aktörer. Då Härryda kommun har ett relativt lågt antal studenter undersöker vi möjligheten att införa en auktorisationsmodell gemensamt med en eller flera kommuner i närområdet.

All kommunal vuxenutbildning planeras att ingå i auktorisationsmodellen, dvs utbildning på grundläggande och gymnasial nivå samt utbildning i svenska för invandrare (SFI). Särskild utbildning för vuxna (sär vux) kommer fortsättningsvis även att bedrivas i kommunal regi.

Antal elever inom vuxenutbildningen - Härryda kommun

Typ av utbildning	Antal elever år 2020
Antal studerande, individer	885
Antal heltidsplatser gymnasial utbildning	194
Antal elever SFI	262
Antal elever Gruv	124
Antal elever inom GR	91
Antal elever som studerar i annan kommun	51

Förslag på områden för samverkan är:

- En gemensam organisation för auktorisationssystemet
- Ansökningsförfarande för utbildningsanordnare
- Gemensamt förfrågningsunderlag
- Samordnad uppföljning av utbildningsanordnare
- Gemensamt ersättningssystem

Förfrågan skickas till följande kommuner:

- Ale
- Alingsås
- Bollebygd
- Göteborgs stad
- Kungsbacka
- Kungälv
- Lerum
- Mölndals stad
- Partille
- Tjörn
- Öckerö

Vi ser framemot att höra från er och hoppas på att intresse finns för en kommunsamverkan kring införandet av en auktorisationsmodell inom vuxenutbildningen. Vi är tacksamma om ni återkommer med ett svar **senast den 31 januari 2022**. Vänligen specificera erat svar enligt följande:

- Ja, vi vill införa ett gemensamt auktorisationssystem.
- Ja, vi är intresserade att följa med en bit i processen för att se hur den artar sig.
- Nej, vi är inte intresserad av att införa ett gemensamt auktorisationssystem.
- Övrigt....

I februari återkopplar Härryda kommun till de kommuner som är intresserade av ett samarbete. Om ni behöver mer tid att utreda frågan i er kommun, vänligen kontakta oss.

Vid frågor går det bra att kontakta planeringsledare Lina Fahlgren eller verksamhetschef Hans Frimansson.

Hans Frimanson, verksamhetschef Härryda framtid
Telefon: 031-724 66 28
E-post: hans.frimanson@harryda.se

Lina Fahlgren, planeringsledare utveckling och uppföljning
Telefon: 031-724 62 58
E-post: lina.fahlgren@harryda.se

Med vänliga hälsningar,

Lena Lager
Socialchef

Hans Frimanson
Verksamhetschef Härryda framtid

Sammanträdesdatum
2019-10-16

§ 243

Dnr 2019VFN532

Information om välfärdsnämndens budget och verksamhetsplan 2020-2022

I samband med antagande av budget den 17 juni 2019 § 93 beslutade kommunfullmäktige att uppdra åt kommunstyrelsen och välfärdsnämnden att besluta om verksamhetsplan för 2020 inom givna sektorsramar, samt att delge dessa till kommunfullmäktige senast i december 2019. Välfärdsnämndens arbetsgrupp för budget och verksamhetsplan 2020 har under hösten diskuterat förslag till verksamhetsplan.

Bo Ekström, ekonomichef, Lena Lager sektorschef för socialtjänst, och Päivi Malmsten, sektorschef för utbildning och kultur, informerar om förslag till välfärdsnämndens budget och verksamhetsplan 2020-2022 som bygger på förvaltningens bedömning. Maria Kornevik Jakobsson (C) informerar om majoritetens förslag till justeringar av verksamhetsplan och övriga dokument i anslutning till flerårsplaneringen.

Välfärdsnämnden behandlar den slutliga verksamhetsplanen den 6 november 2019.

Ajournering

Sammanträdet ajourneras kl. 18:02-18:10.

Välfärdsnämndens behandling

Yrkande

Maria Kornevik Jakobsson (C) yrkar att välfärdsnämnden uppdrar åt förvaltningen att justera verksamhetsplan och övriga dokument i anslutning till flerårsplaneringen enligt nedan bilaga 1 till protokollet "ordförandens förslag till beslut".

Proposition

Efter ställd proposition på Maria Kornevik Jakobsson yrkande finner ordföranden att välfärdsnämnden beslutat bifalla yrkandet.

Beslut

Välfärdsnämnden noterar informationen samt uppdrar åt förvaltningen att justera verksamhetsplan och övriga dokument i anslutning till flerårsplaneringen enligt bilaga 1 till protokollet "ordförandens förslag till beslut".

Mot beslutet reserverar sig Inga-Lena Persson (MP).

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2019-10-16

Följande ledamöter avstår från att delta i beslutet: Siw Hallbert (S), Birgitta Berntsson (S), Jonas Andersson (S), Leo Welter (SD) och Boris Leimar (SD).

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Ordförandens förslag till beslut

Välfärdsnämnden uppdrar åt förvaltningen att justera verksamhetsplan och övriga dokument i anslutning till flerårsplaneringen enligt nedan

SEKTORN FÖR UTBILDNING OCH KULTUR

Välfärdsnämnden ställer sig bakom förvaltningens förslag till bedömning och de åtgärder som föreslås för att nå en budget enligt kommunfullmäktiges beslut för sektorn med följande undantag:

BESPARINGAR

- Tellus avvecklas, ger 2020 +1,5 miljoner
- Minska med två psykologer av åtta i grundskolan, ger 2020 +1,4 miljoner
- Andra redan tagna beslut som Satelliten m.m, ger 2020 +0,2 miljoner

KOSTNADSÖKNINGAR I FÖRHÅLLANDE TILL FÖRVALTNINGENS BEDÖMNING

- Behålla nivån på fritidsverksamheten, kostnad 2020 -2,5 miljoner

Prioriterade mål för utbildning och kultur

Förskolan

Full behovstäckning inom förskoleverksamheten. Vårdnadshavare ska kunna välja verksamhetsform.

Grundskolan

Prioriterade mål för grundskolan är att kunskapsresultaten ska öka och att arbetet för lärare skall koncentreras på lärande. Kunskap först!

Arbetsmiljön för elever och personal skall ge god studiero.

Gymnasiet

Andelen elever med examen inom fyra år, inklusive IV/IM skall fortsatt öka.

Arbetsmiljön för elever och personal skall ge god studiero.

Vuxenutbildningen

Vuxenutbildningen skall prioritera att hjälpa fler att gå från bidragsberoende till egen försörjning.

Uppdrag

- Utvärdera skolpsykologerna
- Rektorsutredningen
- Förutsättningar för LOV i kulturskolan
- Genomlysning av välkomsten/ Hemspråksundervisning
- Förutsättningar för LOV i Vuxenutbildningen.

SEKTORN FÖR SOCIALTJÄNST

Välståndsnämnden ställer sig bakom förvaltningens förslag till bedömning och de åtgärder som föreslås för att nå en budget enligt kommunfullmäktiges beslut för sektorn med följande undantag:

BESPARINGAR

- Slå ihop bemanningsenheterna, ger 2020, +0,25 miljoner
- Avsluta samordningsförbundet Insjöriket, ger kanske 2020, +0,7 miljoner
- Avsluta friskvårdsbidraget, ger 2020 ca +1 miljon (Detta är främst nyttjat av UTK och SOC personal, därför lägger vi beloppet här)

KOSTNADSÖKNINGAR I FÖRHÅLLANDE TILL FÖRVALTNINGENS BEDÖMNING

- Kvitta en fritidsassistent riktat mot SÄBO mot en metodhandledare, ger 2020 +/-0
- Behålla fältassistenter, kostnad 2020 -2,1 miljoner

Prioriterade mål för sektorn för socialtjänst

Arbetet med Härryda framtid skall leda till att antalet personer som är bidragsberoende skall minska, samt få större andel personer till egen försörjning.

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd skall minska.

Nya arbetsätt kring hemmaplanslösningar, ska resultera i färre placeringar av barn och unga.

Utveckla fritidsverksamheten för äldre.

Uppdrag

- Genomlysning av kostnader för olika boenden, t.ex. Lss, nyanlända, boenden, Hindås camping m.m.
- Härryda framtid – uppföljning av resultat
- Redovisning av tolkkostnader
- Förutsättningar för LOV inom daglig verksamhet
- Följ upp och utvärdera familjecentralerna
- Utveckla "kraftkällan" i samarbete med andra kommuner.
